

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 135/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. H. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12 C 206/2003 z 23. januára 2008, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 233/08 z 20. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. H. M. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2009 doručená sťažnosť Mgr. H. M., B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica

(ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 206/2003 z 23. januára 2008 (ďalej aj „rozsudok z 23. januára 2008“), ako aj rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 Co 233/08 z 20. novembra 2008 (ďalej len „rozsudok z 20. novembra 2008“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou o ochranu osobnosti z 28. decembra 2003 smerujúcou proti Obvodnému úradu B. domáhala, aby okresný súd zrušil rozhodnutia „o odložení veci v prípade B., žiadala, aby súd konštatoval, že došlo k zásahu do jej práv osobnosti neprimeraným spôsobom vyjadreniami Ing. L., pani B. v liste zo dňa 19. 11. 2002. Žiadala, aby súd konštatoval, že žalovaný, resp. Okresný úrad Banská Bystrica konal v rozpore so zákonom, keď neprešetril riadne prípady prejednávané ohľadne pána B., pani S. a pani K. Zároveň žiadala o zaplatenie nemajetkovej ujmy. V priebehu konania žalobkyňa žiadala o zmenu návrhu, súd pripustil zmenu návrhu a konal o návrhu podanom žalobkyňou dňa 20. 11. 2006, ktorým upravila návrhy zo dňa 01. 09. 2005 a zo dňa 19. 09. 2005. Žalobkyňa sa domáhala, aby žalovaný upustil od neoprávnených zásahov do jej práv na ochranu osobnosti, ktoré spočívajú v rozširovaní nepravdivých tvrdení pracovníkmi žalovaného o jej duševnom zdraví a odstránil následky poskytnutím primeraného zadosťučinenia navrhovateľke vo forme písomného ospravedlnenia s tým, že sa jej ospravedľňuje za nedostatočné prešetrovanie prípadov L. B. riešeného pod č. OOVS-P-00/215, A. S., riešeného pod č. k. OVVS-P-02/661 a Mgr. V. K., riešeného pod č. k. OVVS-5-03/130, OVVS-5-02/4663 a ďalej za neprimerané a nedôstojné výroky na jej adresu, ktoré znevažovali jej duševné zdravie. Žiadala zaplatiť nemajetkovú ujmu vo výške 100 000,- Sk.“.

Okresný súd v predmetnej veci 23. januára 2008 rozhodol rozsudkom č. k. 12 C 206/03-168, ktorým návrh sťažovateľky zamietol, účastníkom náhradu trov konania nepriznal a v časti návrhu, ktorým sa sťažovateľka domáhala „zmeny rozhodnutia žalovaného vo veci L. B., A. S. a Mgr. V. K. s tým, že menované osoby páchali voči nej každý zvlášť priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, s uložením primeranej peňažnej pokuty“ zastavil. Sťažovateľka proti rozsudku z 23. januára 2008 podala odvolanie. Krajský súd rozsudkom z 20. novembra 2008 potvrdil rozsudok okresného súdu z 23. januára 2008

a odporcoví v predmetnom konaní náhradu trov konania nepriznal.

Sťažovateľka považuje „výroky súdov... za sporné, pretože šetrením bolo preukázané“, že vo vzťahu k nej „boli nečinní, nezabránili zlu, práve naopak“. Pochybenie okresného súdu vidí v tom, že zákonná sudkyňa „odmietla vypočúť“ sťažovateľkou navrhnutých svedkov, a hoci sťažovateľka v predmetnom konaní „preukázala nečinnosť úradu“, jej žaloba bola zamietnutá v rozpore s princípom spravodlivého súdneho konania.

V konaní pred okresným súdom podľa sťažovateľky „nebolo dostatočne vykonané dokazovanie, zásah do mojich osobnostných práv a neboli vypočutí svedkovia, ktorých výsluch sťažovateľka navrhla, najmä V. K. Môžem sa vyjadriť, že úrad chránil ju ako útočníka proti mojej osobe a porušoval tým jednoznačne moje práva.

Úrad, polícia, prokuratúra, súdy nezabránili aktivitám K. a iným, preto to považujem za akt, ktorý dokazuje, ako keby som nemala už svoje práva občana, ktoré štát dáva...“.

V dôsledku vydania rozsudku okresného súdu z 23. januára 2008 došlo podľa sťažovateľky „k ďalšej prehlbujúcej sa krivde, pretože už znova došlo k útokom voči mne – sťažovateľke a Obvodný úrad v B. vo veci nekonal napr. č. OVVS/P/08/336/PL... vo veci návrhu na konanie – odporkyňa A. S.“.

Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu z 20. novembra 2008 sťažovateľka uviedla:

„Považujem vyhodnotenie odvolacieho súdu za nesprávne posúdenie veci, a tým vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci.“

Vo vzťahu k dodržaniu lehoty dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia na podanie sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľka uviedla, že rozsudok z 20. novembra 2008 jej bol doručený 17. decembra 2008, v tento deň nadobudol právoplatnosť, a preto považuje svoju sťažnosť za včas podanú, „a to dňa 17. 2. 2009, v zákonnej lehote. Následne odpovedám na Rvp 291/09-6, dopĺňam svoje podanie.“.

Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že rozsudkom krajského súdu z 20. novembra 2008 a rozsudkom okresného súdu z 23. januára 2008 boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1

a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 a čl. 13 dohovoru, zrušil rozsudok krajského súdu z 20. novembra 2008 a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie.

V závere svojej sťažnosti ústavný súd požiadala o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 a čl. 13

dohovoru rozsudkom krajského súdu z 20. novembra 2008 a rozsudkom okresného súdu z 23. januára 2008.

Zo samotnej sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že rozsudok krajského súdu z 20. novembra 2008 nadobudol právoplatnosť 17. decembra 2008.

Sťažnosť sťažovateľky z 9. apríla 2009 bola na poštovú prepravu podaná 16. apríla 2009 a ústavnému súdu doručená 20. apríla 2009.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa, pričom zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

V čase, keď sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom.

V danej situácii nepovažoval ústavný súd za právne významný dátum doručenia predchádzajúceho podania sťažovateľky ústavnému súdu (17. februára 2009), na základe ktorého bolo konanie vedené pod sp. zn. Rvp 291/09. Vo veci sp. zn. Rvp 291/09 bolo podanie sťažovateľky sudcom ústavného súdu odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde aj s ohľadom na to, že sťažovateľka v súvislosti s jej predchádzajúcimi podaniami bola opakovane informovaná a poučená o podmienkach konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj o predpísaných náležitostiach takejto sťažnosti, pričom jej podanie doručené ústavnému súdu 17. februára 2009 opakovane nespĺňalo zákonné náležitosti sťažnosti. Konanie vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 291/09 bolo teda v súlade s § 23a zákona o ústavnom súde skončené a sťažnosť z 9. apríla 2009 možno posúdiť len ako nové podanie sťažovateľky ústavnému súdu, ktoré musí spĺňať všetky ústavné aj zákonné náležitosti

sťažnosti vrátane podmienky zachovania lehoty na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009